UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Prima, vtru[m] liceat ep[iscop]o sibi successorem eligere? Non.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62466

Visual Library

lapſum cum voce confuſa, et ſpume iactatione: eum ce lebrare prohibeant. ſi autem hoc inueniri non poteſt: precipit Ruſtico vt faciat eum carnibus vti.xxx.die bus indifferenter.

a ¶ Segnius. No. ꝙ in magnis rebus diligentior inquiſitio eſt facienda: vt.xlij.di.quie ſcamus.ꝛ.lxj.diſt. miramur. Et ideo hic actore non probante, reo indicit purgatio: vt extra de cauſa poſſeſſionis ꝛ proprieta.cū eccleſia.in fi.

b ¶ Xxx.contra. xxxiij.diſt.cōmuniter. Sed ibi certū fuit eū eſſe demoniacū: ſed hic dubiū.et oēs cibos iō iubetur comedere ne morb⁹ poſſit occultari: quod phyſicum eſt. vnde ſignatur contrariū. ſ.de cōſe,diſtin.v. contraria. † Ideo aūt hic dātur omnes carnes iſti preter hedinas, q̄ prouocāt demones.

Q Uidā ep̄us. ¶ Caſ⁹. Qr in ſuperiori cauſa i illo.c.petiſti.fuit conceſſum priuilegium maguntino de eligēdo ſibi ſuc ceſſorem: ne aliqͥs dubitaret hoc eſſe licitū de iure communi, ideo Grati. hanc.viij.cauſam ſupponit, in q̄ oſtēdit ꝙ nulli licet eligere ſucceſſorē: et ꝙ amicorū patrocinia in electionibus conualeſcere non debēt: et ꝙ nō eſt ſimoniac⁹ qui poſt electionē preſtat canonicis iuramentū de indēnitate eccl'ie: ꝛ alia plura. que oīa vt plen⁹ eluceſcant, ponit thema, de quo quinqꝫ elicit queſtiones.

carnes hedine puocāt demones.

† Nō ē ?: qr h loquit de expimentis medicine q̄ bona ſunt ꝛ neceſſaria vt h: ibi āt loqt de nimio vſu medicine, deſtp̄: hibit⁹: vn ꝙ nō teuet n̄ aliis ſiſt. qꝺ eſt ȝle ſi diui nā.arc.

quāta fieri pōt examinatione queratur. qꝺ tamen ſiue non poſſit aliquorū factū teſtificatione firmari, ſiue nūqꝫ contigiſſe dicatur: nō putādum eſt poſſe ſufficere, ſed certū manifeſtūqꝫ documētū: qr de tanta re nō ſegni⁹ᵃ agēdū eſt: faciat rē tua dilectio frater Ruſtice ſui moris, ꝛ aptā magno pōtifici: vt eū vel.xxx.ᵇ dieb⁹ tecū eſſe cōſtituas: eūqꝫ carnibus indifferenter neceſſaria ꝓbatione compellas vti.

¶ Cauſa.viij.

Quidam ep̄s agens in extremis ſucceſſorē ſibi ex teſtamēto inſtituit. inde ſuorum amicorum patrocinio in eundem ep̄atum eligitur. poſt electionem ꝓ indēnitate eccleſie canonicis iuramētum prebuit. accuſat̃ de ſimonia, tanq̄ȝ munus ab obſequio p̄ſtiterit. ante tp̄s ſententie a clericis ſuis relinquit̃. ſine lr̄is ap̄licis ad eccl'iaȝ ſuā reuertit̃ ep̄s. Hic primū querit̃ an liceat ep̄o ſibi ſucceſſorē īſtituere? Secūdo an amicorū patrocinia in electione debeant cōualeſcere? Tertio, an ſit habēdus ſimoniacus q̄ poſt electionē hm̄ōi iuramētū canonicis preſtat? Quarto an liceat clericꝭ ante ſn̄ie tp̄s ab ep̄o ſuo diſcedere? Quīto, an ſine lr̄is ap̄licꝭ debeat redire ad ꝓpriā eccl'iaȝ?

¶ Queſtio.j.

Quod autemᶜ ep̄o ſucceſſorē ſibi īſtituere liceat, ex ꝟbis zacharie pape cōijcit̃: qb⁹ ep̄o Magūtino ꝑmiſit adiutorē ſibi ſtatuere: qui ei defuncto in plenitudinē poteſtatis ſuccederet. Item ex verbis Symmachi pape dicētis. Si trāſitus pape inopinatus euenerit, vt de ſui electiōe ſucceſſoris nō poſſit ante decernereᵈ: apparet ꝙ ep̄i ſucceſſores ſibi inſtituere poſſunt.

Itē exēplo beati Petri illud idē ꝓbatur, q̄ beatū Clementem ſibi ſucceſſorē inſtituit. Vñ Joannes tertius ſcribit ep̄is Germanie ꝛ Gallie.

¶ Qr Petrus Linū ꝛ Cletum adiutores ſibi aſciuit.

Si Petrus ᵉ pͥnceps apoſtolorū adiutores ſibi aſciuit Linum et Cletum: non tamen poteſtatem pontificij, aut ſoluendi aut ligandiᶠ normam eis tradidit, ſed ſucceſſori ſuo Clemēti: qui ſedē apoſtolicā poſt eū, ꝛ poteſtatem pontificalē, tradēte ᵍ ſibi beato Petro, tenere ꝓmeruit. Linus vero ꝛ Clet⁹ miniſtrabant exteriora: princeps aūt apoſtolorū Petrus verbo et orationi inſtabat. Palea.

c ¶ Quod autē. Certū eſt ꝙ nō lȝ† niſi cui hoc ſpecialiter ꝑmittitur: vt magūtino.vij.q.j. petiſti.nec obſtat. lxxix.diſt.ſi tranſitus. vbi innuitur ꝙ pape licet ſibi iſtituere ſucceſſorē. ſȝ dicit̃ ibi ꝙ pōt cū fratrib⁹ deliberare de ſucceſſore.‡

d ¶ Decernere.i. deliberare.

Si petr⁹. ¶ Caſus. Petrus ap̄l's cum inſtare vellet verbo predicationis ꝛ oratiōi, in tēporalibus Linū et Cletū prefecit: ſed ſolū Clemētem ſibi ſucceſſorē elegit: cui poteſtatē tradidit ligādi et ſoluendi.

e ¶ Si petrus.ſi. id eſt q̄ȝuis.

f ¶ Aut ligandi. Nō itellige ꝙ iſti pri⁹ nō habuerint poteſtatē ligandi: ſȝ hoc vult dicere, ꝙ iſtꝭ nō dedit papa plenā poteſtatē: ne ſit contra.ij. q.j.nēo.xxiiij.q.j. quodcūqꝫ. vbi dicitur ꝙ oēs pbr̄i hāc habent poteſtatē. habuert ergo prius hāc ptātē, ſȝ nō tātā. Iſti aūt duo tēporalia pauperibus erogabāt: ad qꝺ officiū ap̄l'i diacones elegerāt. xcij.diſt.legim⁹. qꝺ hodie habet camerarius pape. ꝛ ptȝ ꝙ Linus et Clet⁹ non fuerūt ap̄l'ici.

† Sed ȝ vide expſſe. xvj.q. vlt.ca. vlti.

Succeſſorē ſibi inſtituere nulli lȝ.

‡ Sub. qꝺ aliꝺ eſt q̄ȝ ſibi ſucceſſorē eligere nā illꝺ eſt licitum: vt ibi. iſtꝺ ꝟo illicitū: vt h. nā ꝺr liberare licet cuilibet ꝑlato ꝺ ſuo ſucceſſore cum videt ſibi mortē iminere vñ ibi ꝺr decernet̃. i. deliberare non eligere. ſm h.

¶ Quod autē.† Hec.q.diuidit̃ in quatuor partes: in quarū prima ꝓbat magiſter per.iiij.autho.ſanctorū patrū ꝙ poteſt ep̄us ſeu prelatus ſibi eligere ſucceſſorē: ꝛ hoc vſqꝫ ad.§.his oībus, vbi dat ſolutionem. poſtea quedam adiungit ad electionē pertinentia. Secunda ibi: Olim. Tertia ibi: Oportet eum. Quarta ibi: Audacter. Jo.de fan.

¶ Caſus. Hec eſt.j.q.qua querit̃ an liceat ep̄o ſibi eligere ſucceſſorē: et certū eſt ꝙ non, niſi per priuilegium hoc habeat. Primo tamen ꝓbat Gra. ꝙ ſic, exēplo Magūtini ꝛ authoritate Symmachi a ꝯtrario ſenſu, ꝛ exēplo Petri. Poſtea ꝓbat contrariū in.§.ſed in antiocheno. ꝛ in.§.his oībus authoritatibus. dat ſolutionem.

ꝛ hoc eſt verū ꝙ poſt Petrū ſtatim nō fuerūt ap̄l'ici, ſed Clemēs fuit poſt eū ap̄l'icus. vidēs aūt Clemēs ꝙ hoc eſſet ꝑniciōſum exēplo, ꝙ aliquis ſibi eligeret ſucceſſorē renūciauit papatui: ꝛ tūc electus fuit Linus, eo mortuo elect⁹ eſt Cletus: quo mortuo denuo fuit Clemēs electus. ꝛ ſic Clemens ſm vnā cōputationē fuit ſecundus: ꝛ ſm aliam fuit quartus. vnde verſus.

Diſputat hic mundus: quartus fuerit ve ſecundus, ꝟſus.

clemēs noluit eſſe papa ſtati poſt petrū.

g ¶ Tradente. Ad hoc inducitur capitulum.

Uide ipſe Clemens in epl'a ad Jacobũ Hieroſolymitanũ miſſa inter cetera ſcribit ꝙ Petrus adhuc viuẽs Clemẽtẽ ĩ epm̃ elegit.

¶ Simon petrus in ipſis diebus quib⁹ vite finẽ ſibi preſenſit: ⁊ apprehẽſa manu mea in aurib⁹ toti⁹ eccl'ie hec ꝓtulit ꝟba. Clementẽ hũc vobis ordino epm̃: cui ſoli mee p̃dicatiõis ⁊ doctrine cathedrã trado: quẽ pre ceteris expertus ſum deum colentẽ, hoĩes diligentem, diſcẽdi ſtudijs deditum, ſobriũ, benignũ, iuſtum, patientem, ſcientẽ nõnullorũ ferre etiam ex his que verbo dei inſtituuntur iniurias.

Sed in Antiocheno concilio hoc oĩno fieri prohibetur: in quo ſic ſtatutum legitur.

¶ **Ep̃o ſucceſſorem ſibi conſtituere non licet.**

Apiſcopo nõ liceat ꝓ ſe alterũ ſucceſſorez[a] ſibi ↄſtituere, lʒ ad exitũ vite perueniat. Qꝫ ſi tale aliq̃d factũ fuerit, irritũ ſit hmõi conſtitutum. Seruet̃ aũt ius eccl'iaſticũ id ↄtinẽs nõ aliter oportere fieri, niſi cũ ſynodo et iudicio ep̃oꝝ, et electione clericorũ: qui poſt obitũ quieſcentis ꝑtãtẽ habẽt eũ qui dign⁹ extiterit eligere ⁊ promouere.

Item ex cõcilio Martini pape. ¶ De eodem.

Epiſcopo nõ liceat ante finẽ vite aliũ ĩ loco ſuo conſtituere ſucceſſorẽ. Si q̃s aũt hoc vſurpare tentauerit, talis cõſtitutio irrita erit. Nõ ergo aliter fieri opꝫ, niſi cum concilio et iudicio ep̃orũ[b] qui poſt exitũ predeceſſoris poteſtatẽ habent dignũ eligere.

Item Hilarius papa. ¶ De eodem.

Plericꝫ ſacerdotes in mortis cõfinio cõſtituti, in locũ ſuũ ferunt̃ alios deſignatis nominib⁹ ſubrogare: vt ſcʒ nõ legitima expectetur electio: ſed defuncti gratificatio pro populi habeat̃ aſſenſu. quod q̃ꝫ graue ſit, eſtimate. Ab vniuerſis acclamatum eſt[c], Hec preſumptio nunq̃ꝫ fiat. Que dei[d] ſunt, ab homine dari non poſſunt.

Item Hiero. ad Titũ. cap. j. ¶ De eodem.

Moyſes amic⁹ dei, cui facie[e] ad faciẽ locutus eſt deus[f]: potuit[g] vtiqꝫ ſucceſſores principatus filios ſuos facere, ⁊ poſteris ꝓpriã relinquere dignitatẽ: ſed extrane⁹ de alia tribu[h] eligitur Jeſus (id eſt Joſue) vt ſcirem⁹ principatũ in ꝓpl'os nõ ſanguini[i] deferẽdum eſſe, ſed vite[k]. At nunc cernim⁹ plurimos hanc rem beneficium facere: vt nõ querant eos in eccl'ia columnas erigere, quos pl⁹ cognoſcant eccleſie prodeſſe: ſed q̃s vel ipſi amant: vel quorũ ſunt obſequijs deliniti: vel pro quibus maiorum quiſpiam rogauerit[l]: ⁊ (vt deteriora[m] taceã) qui vt clerici fierent, muneribus impetrarunt.

Item Innocentius papa. ij. ¶ De eodem.

Uide. ¶ Sed in antiocheno ¶ Caſus. Hucuſqꝫ ꝓbauit Grat. ſuperficialiter ep̃o licere ſibi eligere ſucceſſorem: nunc autem probat contrarium.

Epiſcopo. ¶ Caſus. Statutũ fuit ĩ Antiocheno cõcilio vt nullus eligat ſibi ſucceſſorẽ: ⁊ ſi factũ fuerit, irritũ ſit: ſʒ tñ eligatur a clericis ep̃oꝝ iudicio. Idẽ eſt caſus ſeq. ca.

a ¶ Succeſſorẽ. Uerũ eſt ꝙ nõ poteſt de iure cõmuni, ſed diſpenſatione pape. vij. q. j pe tiſti. nec ob. xx. q. one. iij. preſens. vbi pat̃ volebat ꝙ eo mortuo fili⁹ eius fieret monachus. ſed ibi nõ erat ſucceſſio iuris.

Epiſcopo. b ¶ Epiſcoporũ. Hoc requiritur in ordinatiõe: ſed non in electione. lxiij. diſtinct. ꝑ totum.

Plericꝫ. ⁊c. ¶ Caſ. Quidam ep̃i in mortis articulo cõſtituti, deſignabãt ſibi nominatim ſucceſſores: vt non legitima electio expectaretur. ſed hoc ꝓhibet Hilari⁹ papa ĩ ſynodo: q: iura ſpiritualia non poſſunt aliquo hereditario iure concedi.

c ¶ Acclamatũ. Ab vniuerſis.

d ¶ Que dei ſũt. vt eccleſiaſtice dignitates: † vt. xvj q. j. in canonibus. et. xxiij. q. viij. conuenior. Joan.

† viij. q. j. remo to. in fi.

Moyſes ¶ Caſus. Hieronymus reprehendit h̃ illos ep̃os q̃ iſtituebãt ſibi ſucceſſores cõſanguineos vel amicos, vel illos qui vt clerici fierent, muneribus ĩpetrabant: et docet hoc nõ eſſe faciendum, exemplo Moyſi: qui filios potuit inſtituere ſucceſſores in principatu: ſed noluit: immo extraneum et de alia tribu elegit, ſcilʒ Jeſum, qui Joſue et Jeſus Naue dictus eſt.

e ¶ Facie. Id eſt familiariter.

f ¶ Locutus eſt deus. ſ̃m quoſdã apparuerat per angelum in ſpecie viſibili: ſicut dicit̃ deſcendiſſe per angelos. ij. q. j. de⁹. Jo. aũt dicit in canonica epiſtola: Deum nemo vidit vnq̃ꝫ. tamẽ ex eo quod dicitur Moyſem vidiſſe poſteriora dei: dicunt quidã eum vidiſſe in ſpecie viſibili. Deum nemo vidit vnq̃ꝫ.

g ¶ Potuit. Q: adhuc nõ erat ꝓhibitũ hoc. ſimile xxxij. q. one. iiij. obijciuntur.

h ¶ De alia tribu. Moyſes enim erat de tribu Leui: Jeſus Naue ſiue Joſue fuit de tribu Effraim. de his tribub⁹ habes vij. q. j. denicꝫ. Moyſes fuit ð tribu leui.

i ¶ Non ſanguini. Argu. ꝙ reges debent fieri ꝑ electionem. xciij. diſt. legimus. et. j. ea. ſi ergo. niſi habeant ex priuilegio cõſtituere ſucceſſorem ſibi: vt. lxiij. diſtic. in ſynodo. al's etiã de iure oẽs ſeculares ꝑtãtes nõ debent ſuccedere: vt C. vt oẽs tam ciuiles q̃ꝫ mili. iudi. l. vnica. ĩ ꝓnc. ꝙ aũt Dauid in vita ſua Salomonem ſibi ſucceſſorẽ iſtituit, inſtinctu ſpũſſcti eſt factũ. Ar. tñ ↄ vij. q. j. denicꝫ. Reges eligẽdi ſunt.

k ¶ Sed vite. ꝟ. xl. diſt. nos qui.

l ¶ Rogauerit. Ergo videt̃ ꝙ preces inducãt ſimoniã, vt hic: ⁊. j. q. j. ſũt nõnulli. Et dici ↄſueuit ꝙ ſi preces fiunt ꝓ digno, non inducũt ſimoniã: vt. j. q. j. q̃buſdã. in fi. hoc verũ eſt ſi nõ ſint cõſanguinei ſui: vt ex̃ de eta. ⁊ quali. tuã. in fi. Jo. Non credo ꝙ preces ↄſanguineoꝝ inducant ſimoniã ſi fiant pro digno: vt. j. q. j. latorem. et maxime cum quis poſſit pro ſe rogare ſi dignus eſt: vt extra de ſimonia. tua. nec illa decreta. tuam. contradicit ſi bene inſpiciatur. B. Preces an inducant ſimoniã.

m ¶ Ut deteriora. Color eſt rhetoricus quando dicit quod dicit ſe velle tacere: et dicitur preoccupatio.

Apoſtolica. ¶ Caſus. Statuit hic ne quis iure hereditario ſibi vēdicet vel poſtulet eccleſias/prebendas/prepoſituras,capellanias,vel aliq̄ eccl'iaſtica officia:qđ ſi q̄s preſumpſerit,careat eiſdē in ppetuū. ecclesie:vt.xxv.qōne.j.que ad perpetuam.et quis ſtatutum facit in id tempus in quo nō eſt futurus iudex.ff.de iuriſdi.om.iudi.eum qui.

a ¶ Prebēdas. Epo nō licet filios inſtituere in paternis eccleſijs.ex̄ de fil.pref.preſentiū.niſi p mediā perſonam:vt extra e.ex trāſmiſſa.prebendā autē pōt habere in eadē eccl'ia ſi eſt legitim⁹.ex̄ e.ti.ad hec.ſed lȝ ſit legitimus,benefi ciū tn̄ paternū nō pōt habere:ſicut hic dicit.ſed illegitimus in eadē eccleſia ſeculari eſſe nō pōt canonicus:vt ex̄ eo.ti.ad abolendū.tn̄ p illā cōſtitutionē videt qꝫ etiā legitimus nō poſſit habere beneficiū cum patre et hoc itelligas de oībus deſcendentibus.ar.ex̄ de iure pa.conſuluit. † ex̄ de inſti.ad decorē.et.ff.de v̄bo.ſignifi.filij. Forte aliud in collateralibus ⁊ aſcēdentibus:arg.de peni.diſtic.j.pene.lȝ ſit arg.ɔtra ex̄ de inſti.ad decorē. Jo. Sed certe poteſt pbabiliter dici qꝫ hoc nō extenditur ad nepotes:qꝛ pene ſunt reſtringēde.ff.de lib.⁊ poſthu.cū quidā.in fi.nec ſēp noīe filiorū nepotes intelligūtur:vt inſti.q̄ dari tut.poſ.in fi.ti.B. Sed quid de illo q̄ renūciat,vt detur aliq̄ forte ɔſanguineo:Hanc renūciationē papa approbat ex̄ de offic.dele.ex parte.j.Sed dic qꝫ ibi fuit pura renūciatio.

Filius ſacdotis eccleſiaȝ patnaȝ h̄re nō poteſt.

† Ubi ſm veterē cōpilatiōnē erat illō verbuȝ potius qꝫ hodie eſt ſublatum. Archi.

Deum nemo vidit vnqȝ.

Moyſes fuit d̄ tribu leui.

Reges eligēdi ſunt.

Preces an iducant ſimoniā.

Apl'ica auctate phibemus ne q̄s eccleſias ⁊ prebēdas [a],prepoſituras,capellanias,aut reliqua eccl'iaſtica officia hereditario iure valeat vēdicare,aut expoſtulare p̄ſumat:qđ ſi q̄s improbus aut ābitiōis re⁹ attētare p̄ſumpſerit,debita pena mulctabit,et poſtulatis carebit.

His oīb⁹ authoritatib⁹ phibentur epī ſucceſſores ſibi inſtituere. Sed aliud eſt de ſui ſucceſſoris electiōe cū fratribus deliberare:aliud ex teſtamēto tanq̄ ſue dignitatis heredē ſibi querere. Illud fieri pmittit:hoc aūt penitus phibetur. Illud aūt beati Petri apl'i ab illis valet in argumentum aſſumi,q̄ tales ſibi ſubſtituūt,qualem ſibi ſucceſſorem btūs [b] petrus queſiuit. Uerū qꝛ officiū non vite,ſed ſanguini cepit deferri,atqꝫ ad epatū tales q̄ſqꝫ ſibi ſucceſſores querere cepit,qui vel odioſi populis,vel a plebe docendi inueniūtur:idcirco ſacris canonibus ſtatutum eſt ne quiſq̄ ſibi ſui officij querat ſucceſſorem:ſȝ ppl'i electione querat qui eorū vtilitati digne deſeruiat,q̄ illorū vtilitatē,non ſua lucra querat:q̄ xp̄o ſemen velit ſuſcitare,non ſibi diuitias ɔgregare:qđ q̄ facere ɔtēpſerit,iure ab eccl'ia repudiat.

Unde Auguſtin⁹ in libro cōtra Manicheos.

¶ Qui ſibi ⁊ eccleſie prodeſt vtroqꝫ pede calceat⁹ itelligit.

Olim iuſſus eſt frat' premortui fratr̄ vxorē ducere:vt nō ſibi,ſed illi ſuſcitaret ſobolem [c]:eiuſqꝫ noīe [d] vocaret quod ide naſceret:qđ ſi recuſaret,diſcalceat⁹ vno pede conſpui ſolebat in faciem. Nunc euangelij quiſqꝫ predicator ita dȝ in eccl'ia laborare vt defuncto fratri.i.xp̄o ſuſcitet ſemen,qui pro nobis mortuus eſt.et qđ ſuſcitatū fuerit ei⁹ nomē accipit.At ꝓ q̄ electus ab eccl'ia miniſteriū euāgelizādi ⁊ baptizādi renuerit ab eccl'ia ipſa digne merito qꝫ cōtēnit.q̄ em̄ ⁊ ſibi pdeſt ⁊ eccleſie,bn̄ intelligit vtroqꝫ pede [e] calceatus vn̄ illud:q̄ ſpecioſi pedes euāgelizantiū pacem euāgelizātiū bona.q̄ em̄ lucrandorū curā refugit aliorum:diſcalceati illius nō figuratū [f] ſignificauit,ſed in ſe impletū portauit opprobrium.

Item Grego.in regiſtro.

¶ Locus regiminis ſicut deſiderātib⁹ eſt denegādus:ita fugientibus eſt offerendus.

In ſcripturis v̄ris vos magnope requiē queſiſſe narratis:ſed p hoc ad pa

Olim. ¶ Hec eſt ſecunda pars q̄ōnis/in qua redarguit electos et dignos qui nolunt recipere prelationeȝ:et hoc facit p quatuor authoritates. Jo de fā.

¶ Caſus Jnveteri lege precipiebatur qꝫ frater duceret vxoreȝ fratris ſui defuncti,vt ei ſobolē ſuſcitaret:que ſoboles defūcti fratris diceret.qđ ſi recuſabat,in faciē eius cōſpuebatur/⁊ diſcalceabatur vno pede. Exinde dom⁹ ei⁹ vocabat dom⁹ diſcalceati. Sic vnuſquiſqꝫ predicator debet Chriſto qui p nobis mortuus eſt/filios ſuſcitare:qui chriſtiani a Chriſto vocētur. Q̄ſi recuſet,reſpuitur ab eccl'ia,tāq̄ vno pede diſcalceatus:⁊ portabit opprobriū illi⁹ nō figuratum,ſed figurās:qꝛ hoc ſignificat opprobrium illius. Qui ꝓ hoc adiplet,vtroqꝫ pede dicit calceatus.

c ¶ Sobolē. Tamen iſti⁹ erat carnalis fili⁹:ſȝ erat filius mortui legalis:vt.lvj.di.iſmahel.⁊ Matthe⁹ ponit carnales pres vbi dicit,qui genuit.et Lucas ponit legales:cū dicit:qui fuit.Duos enim habebat patres huiuſmodi filius carnalem et legalem.

ij.ꝑs.

Deut'.xxv.b.

Rom.x.c.

Chriſti patres fuerūt duplices.

d ¶ Nomine.Jd eſt filium mortui.

e ¶ Utroqꝫ pede.qꝛ ⁊ de ſe curat,⁊ de proximo.

f ¶ Nō figuratū.Sȝ etiā ſignū ⁊ figurā:hoc eſt dicere:factum iſtius † ſignū eſt ⁊ figure ⁊ figurati.Uel hoc vult dicere,qꝫ factū iſtius nō ſignificat factū illius:ſed factum iſtius ſignificauit factum illius.Uel ideo dicit hoc/quis in facto iſtius completur illa figura.

† Sub.qꝛ fc'm iſti⁹ eſt res ⁊ ſignatuȝ fc'm illi⁹ figura et ſignās ⁊ factum iſti⁹ ⁊c̄.vt ſeq̄t.

¶ His oībus. ¶ Caſus Soluit Gra.dictā cōtrarietatē dicens qꝫ tractare cū fratribus de electione ſucceſſoris licet:ſed eligere nō licet. Exemplū ꝓ Petri non debet trahi ad cōſequentiā:niſi ab his qui talem vellent eligere ſucceſſorem,qualis fuit Clemens. Uerum qꝛ conſueuerant eligere cōſanguineos ⁊ malos,cōſtitutū eſt vt clerici vel patroni eligant prelatos tales qui deo digne ſeruire valeant.quod ſi facere recuſauerint,iure ab eccleſia repudientur.quod probat per ſeq.cap.

b ¶ Beatus.Sed nunquid adhuc papa poſſet facere ſibi ſucceſſorem?Nō:qꝛ hoc eſſet immutare ſtatutum

In ſcripturis. ¶ Caſus. Quidā cum eligebantur ad prelaturas/recuſabant eas:dicentes ſe velle eſſe in contēplatione. Sed Gregorius dicit qꝫ ex hoc ſe magis eſſe dignos oſtendunt:qꝛ ſicut ambientib⁹ magis eſt dignitas deneganda:ſic eſt renuentibus conce

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſtoralem ſolicitudinē vos cōgrue veniſſe[a] oſtenditis: q2 ſicut locus regiminis deſiderātibus negādus eſt, ita fugiētibus[b] offerendus eſt. ¶ Et ſicut ſcriptū eſt[c]: Nec quiſq̃ ſibi ſumat honorē: ſ3 q̄ vocat a deo tanq̃ Aarō. ¶ et rurſus[d] idem egregius predicator dicit. Si vnus ꝓ oībus mortuus eſt: ergo et oēs mortui ſunt: et pro oībus xp̄s mortuus eſt. ⁊ ſi hoc eſt: ſupeſt vt qui viuūt, non iā ſibi viuant: ſed ei q̄ pro ipſis mortuus eſt, ⁊ reſurrexit. Et paſtori ſctē eccl̄ie dr. Simon Joannis amas me? Paſce oues meas. Ex quibus verbis colligit ꝙ ſi is q̄ valet, oīpotentis dei oues renuit paſcere: oſtendit ſe paſtorē ſummū minime[e] amare. Si enim vnigenitus patris pro explēda vtilitate oīm de ſecreto patris ad publicū nr̄m egreſſus eſt: nos q̄d dicturi ſumus, qui ſecretū noſtrū preponimus vtilitati ꝓximorū? ¶ Quies itaq̃ nobis ex corde appetenda eſt: ⁊ tn̄ pro multorū lucro aliquando poſtponenda. Nam ſicut toto deſiderio debemus occupationē fugere: ita (ſi deſit qui predicet) occupationis onus libenti neceſſe eſt humero ſubire: quod ex duorū prophetarum opere[f] docemur: quorum vnus predicationis officium vitare conatus eſt: Et alter appetiſt. nam mittenti ſe dn̄o Hieremias reſpondit dicēs, A,a,a, dn̄e deus, ecce neſcio loq̄: q2 puer ego ſū. Et cū oīpotens deus ad predicādum ſibi perſonam quereret dicens: Quem mittam et quis ibit ex vobis? vltro ſe obtulit Eſaias dicens: Ecce ego, mitte me. En ab vtriſq̃ exterius diuerſa vox prodiſt: ſed non a diuerſo fonte dilectionis emanauit. Duo quippe ſunt precepta charitatis, amor dei et proximi. Per actiuam igitur vitam ꝓdeſſe proximis cupiens Eſaias officiū predicationis appetiſt. Per cōtēplatiuā vero Hieremias amori conditoris ſedule inherere deſiderans: ne mitti ad predicādum debeat cōtradicit. Qđ ergo laudabilit̄ vnus appetiſt, hoc laudabilit̄ alius expauit. Iſte ne tacite contēplatiōis lucra loquendo ꝑderet: ille ne dāna ſtudioſi opis tacēdo ſētiret. S3 hoc ī vtriſq̃ eſt ſubtilr̄ intuendū: q2 ⁊ is qui recuſauit, plene[g] nō reſtitit: et is q̄ mitti voluit, ante ſe ꝑ altaris calculū purgatū[h] vidit: ne aut non purgatus adire quiſq̃ myſteria ſacra audeat aut quem ſuperna gratia elegit, ſue humilitatis ſpecie ſuperbe contradicat.

I dem in Moralibus.

¶ Locus delectionis in voto, dignitatis ſemper ſit in neceſſitate.

S Ciendum ſummopere eſt ꝙ obedientia aliqñ

---

denda. Et docet ꝙ qui eligunt ad dignitates ⁊ ad officium predicandi, nō debent renuere ſi digni ſunt. Qđ tribus rationibus vel authoritatibus ꝓbat: ⁊ hoc in prima parte. In ſecūda oſtendit ꝙ quietem cōtemplationis debemus deſiderare, ſed cū neceſſe eſt, poſtponenda eſt ꝓpter multorū vtilitatē. Qđ probat duobus exēplis: ſcil3 exemplo Hieremie: qui cu3 inuitaret ad predicandum, dixit. A,a,a, dn̄e, neſcio loqui: q2 puer ego ſum. Et exemplo Eſaie, qui de contemplatione obtulit ſe dicens: Ecce ego, mitte me. S3 ſciendū ꝙ iſti non fuerūt cōtrarij: q2 Hieremias non ex toto recuſauit: ſed timuit ſubire officium predicandi. Nec Eſaias ante miſſus eſt q̃3 ſe ꝑ altaris calculum purgatū vidit. i. ꝑ carbonē ſumptu3 de altari vbi erat ignis ꝑpetuus ad opus ſacrificij. Prima authoritas vl̄ ratio eſt ibi: Et ſicut ſcriptū eſt ⁊c̄. Scđa ibi: Et rurſus. Tertia ibi: et paſtori. Secunda pars incipit ibi: Quies itaq̃ ⁊c̄.

Hie.v.

Num. xxv.

Cōc. text[9] in ſi.l.i. itē eorū .§. ſi de curioſes. ff. qđ cuiuſq̃ vniuer.

Joā. xxi.d.

a ¶ Veniſſe. per electionē: vl̄ forte volebāt recuſare.

b ¶ Fugiētibus. Sic. xl. diſtic. ante oīa. C. de epi. ⁊ cleri. ſi quemq̃. et. ȝ. lxxiiij. diſt. ep̄s. cōtra. Sed illud de penitus inuito. ſ3 ab initio aliqs debet cogi vt conſentiat. nā nullus eligendus eſt niſi ab initio diſſentiat. j. q. vj. ca. vlti. tepide tamē debet diſſentire, ſicut femina. xxxij. q. ij. honorantur. al's ſi diceret, nolo: cum forte vellet: faceret contra conſcientiā. extra de preſump. cap. vlt. vel ſi forte diceret, non ſum dignus: licet Hug. dixerit ꝙ poſſit ſimulare ſe non eſſe idoneū. Argu. xxij. qōne. ij. vtilem.

Electioni q̄lit̄ conſentiendū eſt.

c ¶ Scriptum eſt. In epiſtola ad Hebreos.

d ¶ Et rurſus. In ſecūda epiſtola ad Corinthios.

e ¶ Minime. Ergo qui ſe dignū credit, ⁊ prelaturam ſibi oblatam non recipit, mortaliter peccat: vt. ȝ. e. cap. proxi. ⁊. j. e. qui epiſcopatum.

f ¶ Opere. Arg. diuerſarum perſonarum ſentētiam vtrāq̃ tenere. xxij. q. ij. beatus. et de conſe. diſt. ij. quotidie. ⁊. xxxv. q. v. ad ſedem. Item arg. pro diuerſis conſuetudinibus. xij. diſt. illud. xxxj. di. aliter. ⁊ de cōſecr. diſti. iiij. de trina. Item arg. pro diuerſitate teſtium. ex̄ de verb. ſig. nihil obeſt. et de peni. diſt. j. periculoſe. xxiij. q. vij. quicūq̃. ȝ. diſti. v. ad eius. ⁊ ex̄ de teſti. cum tu fili.

Hiere. j.b.

Eſaie vj.c.

g ¶ Plene. Ecce reſpōſio illius qui ad ep̄atū petitur: non dicet expreſſe nolo: q2 tunc mentiret. xxij. qō. ij. cū humilitatis. nec debet ſe ſtatim ingerere: ſ3 dicat vt dixit mutinēſis ep̄s. Nolēs volo: ⁊ volēs nolo. xv. qōe. j. vos autem.

Elect[9] ꝑ q̄s vbā cōſentire d3.

h ¶ Purgatum. Arg. pro Hugo. ꝙ promouendus d3 ep̄o cōfiteri crimē et ep̄s d3 eum purgare. i. ſecū diſpenſare. Eſaias enim adhuc immūdus obtulit ſe: et poſtea fuit purgatus. Item eſt hic ar. ꝙ ſi aliqs eligit qui adhuc eſt in mortali pctō, ꝙ ideo nō eſt vitioſa electio ſi ipſe velit corrigi. ¶ vt. ȝ. l. diſti. ¶ quid eſt. Item eſt hic arg. ꝙ duo ſimul poſſunt eligi: vt ſi vnus ſuccumbat, alter obtineat: vt dixi. ȝ. lxj. diſtin. ſtudij.

Promouēdus crimen ſuū confiteri debet.

Arg. ad hoc l. di. qđ eſt. xxiiij. qōe iij. dixit.

S Ciēdū. ¶ Caſus. Hoc ca. diuiditur in duas partes. In prima parte dicitur ꝙ cum quis inuitatur ad dignitatem et ad proſpera, et obediat: ſi anhelanter aſpiret, nulla eſt talis obedientia: que non habet meritum, quia de ſuo proprio motu habet et de ambitione. Si vero incitatur ad opprobria et contumelias, et nō obedit libēter: nullum habet meritum ex obedientia. In ſecunda parte commendat Gregorius obediētiam, eam victimis vite preponendo: et vituperat inobedientiam, eam ido-

lolatrie comparando. Secūda ibi: Et paulo ſuperius.
a ¶ Si de ſuo. i. ex ambitione. ponitur enim in mala ſignificatione: vt. iij. q. ix. pura.
b ¶ Non habuerit. De propria voluntate.
c ¶ Proprie. Hic patz ratio quare epō inuito nō poteſt clericus eius vocari ad epiſcopatū: vt. lxiiij. diſti. Ifas. inuito eo fit monachus. xix. qōne. ij. due. qꝛ iſte preſumit facere ex ambitione, ⁊ facit ad ſuū commodum: ille nequaq̄.

Clericꝰ inuito epō nō fit epſ, ſꝫ bene monachus.

d ¶ Inuitus. ar. q̄ remunerari nō debemus de eo qđ inuiti facimus: vt xiij. q. ij. q̄ prepoſterū. xxv. q. j. illđ. et. xxxij. q. v. ille.
e ¶ Inobedientia. In hoc patz q̄ inobediētia ecq̄paratur hereſi: vt dixi iiij. q. j. in ſumma.
f ¶ Ex aduerſo. Id eſt ex eo q̄ vnū cōtrarium cōmendatur, aliud vituperatur: vt. j. de peni. diſt. ij. §. ecōtrario. ⁊ no. h̄ q̄ optima eſt probatio q̄ fit p ſuū cōtrariū: vt hic, et. j. q. j. c. j. et. xiij. qō. ij. aie. et ff. de offic. eius cui man. eſt iu. l. j.

Probatio q̄ fit p ſuū ɔ̄rariū eſt optia.

g ¶ Sola eſt. Id eſt neceſſaria. ſic. ẜ diſt. viij. c. ſi ſolꝰ.
Qui epiſcopatū. ¶ Caſus. Hoc ca. diuiditur i duas partes. In prima ponit Augu. literaꝫ apl'i dicentis. Qui epatū deſiderat ⁊c. ⁊ dicit q̄ epiſcopatus eſt nomen laboris et nō honoris tm̄: vt ille qui preficitur pro ſubiectis debeat laborare: et ſi preeſſe voluerit ⁊ non prodeſſe,

j. Tit. iij. a.

ſi de ſuoᵃ aliq̄d habuerit, nulla eſt: aliqñ ſi de ſuo aliq̄d non habueritᵇ, minima eſt. Nā cū huiꝰ mūdi ſucceſſus precipit, cū locus ſupior imperat: is q̄ ad percipiēda hec obedit, obedientie ſibi virtutē euacuat ſi ad hec ex ꝓprio anhelat: neq̄ꝫ em̄ ſe ſub obediētia dirigit q̄ ad ꝑcipiēda huiꝰ vite ꝓſpera libidini ꝓprieᶜ ambitiōis ſeruit. Rurſus cū mūdi deſpectus precipit, cū probra adipiſci ⁊ cōtumelie iubent: niſi ex ſemetipſo animꝰ appetat, obediētie ſibi meritū minuit: qꝛ ad ea que in hac vita deſpecta ſunt, inuitꝰᵈ nolēſq̄ꝫ deſcēdit. Et paulo ſuperius. Obedientia victimis iure preponitur: qꝛ p victimas aliena caro, p obedientiā vero ꝓpria voluntas mactat: quod contra ariolandi peccatū inobedientia eſſeᵉ monſtrat. Ex aduerſoᶠ ergo meliꝰ oſtendit qđ de eius laude ſentiat. Si em̄ q̄ſi pctm̄ ariolandi eſt repugnare, ⁊ q̄ſi ſcelꝰ idololatrie nolle acq̄eſcere: ſola eſtᵍ q̄ fidei meritū poſſidet obedientia: ſine qua q̄ſq̄ꝫ infidelis conuincit, etiā ſi fidelis eſſe videatur.

Item Auguſtinus.

¶ Qui preeſſe ⁊ non ꝓdeſſe deſiderat epiſcopari non debet.

Quiʰ epatum deſiderat, bonū opus deſiderat. Exponere voluit q̄d ſit epatꝰ: qꝛ nomē eſt opis, nō honoris: grecū eſt em̄, atq̄ꝫ inde dictū vocabulū, q̄ ille qui preficit, illis quibꝰ ꝓficit ſupintendit curaꝫ eoꝝ. ſ. gerens. Scopos q̄ppe intentio eſt. Ergo epos ſi velimꝰ latine ſupintēdētes poſſumꝰ dicere: vt intelligat non ſe eſſe epm̄ q̄ preeſſe dilexerit nō prodeſſe. ¶ Itaq̄ꝫⁱ a ſtudio cognoſcende veritatis nemo ꝓhibetur: qđ ad laudabile ptinet ociū: locus vero ſuperior, ſine quo regi ppl's non pōt: et ſi ita teneat atq̄ꝫ miniſtretur vt decet, tamē non decenter appetitʰ. Q̄obrem ociū ſanctū querit charitas veritatis: negociū iuſtū ſuſcipit neceſſitas charitatis: quā ſarcinam ſi nullus imponit, percipiende atq̄ꝫ intuende vacandum eſt veritati. Si autē imponitur, ſuſcipiēda eſt ꝓpter charitatis neceſſitatē: ſꝫ nec ſic oīmodo veritatis delectatio deſiderāda eſt: ne ſubtrahatur illa ſuauitasˡ et opprimaturᵐ iuſta neceſſitas.

Item Petrus.

¶ Pro ingenio diſcentiū doctor moderet verba doctrine.

Oportet eū qui docet et inſtruit aīas rudes, eſſe talem vt pro ingenioⁿ diſcentium ſemetipſum poſſit aptare: ⁊ verbi ordinem pro audiētis capacitate dirigere. Debet ergo apprimeᵒ eſſe eruditus ⁊ doctusᵖ, irreprehenſibilis, maturus, pauidusᑫ, ſicut ipſi probaſtis foreʳ Clementem hunc poſt me.

go et deſiderare poſſumꝰ epiſcopatum: vt. lix. diſtinct. Epatū ſi officia. lxxij. diſtinct. in ſingulis, et queſtio. j. non eſt putanda.

Epatū deſiderare poſſumus.

i ¶ Itaq̄ꝫ. Dixit q̄ quis poteſt deſiderare epiſcopatum: modo dicit qualiter, ſcꝫ vt nō ingerat ſe. ff. de ꝑcu. l. que omnia.
k ¶ Appetitur. Argu. q̄ aliquis ſeipſum nō debet eligere ſi poteſtas in eum ſit tranſlata. ẜ. e. in ſcripturis. et. xvj. q. j. vos autem. quia inter conferentē et eum cui confertur, erit diſtantia: vt extra de bapt. debitum. ſimile extra de iure patro. per noſtras. et extra de inſtitu. cum ad noſtram. tamen poteſt ſe coeligere: vt extra de elect. cum in iure.

Eligere ſeipſ̄ꝫ nemo poteſt.

l ¶ Suauitas. cōtemplationis.
m ¶ Et opprimatur. Id eſt vt contemplatio eū penitus nō impediat, q̄ forte nimis vult eſſe intentus contemplationi.
Oportet eum. Hec eſt tertia pars queſtionis, in qua oſtendit magiſter quales debēt eſſe qui eliguntur vt preſint aliis, ſcilꝫ tales q̄ ad eoꝝ comparationem ceteri grex dicantur: ⁊ hoc probat per ſex authoritates. Io. de fan.

iij. po.

¶ Caſus. Petrus elegit Clementeꝫ ſibi ſucceſſorem: ⁊ docuit q̄ prelatus debet eſſe doctus et irreprehenſibilis ad inſtar Clemētis, vt aīas rudes docendo pro capacitate audiētium poſſit inſtruere. Sequentia duo ca. plana ſunt.

epiſcopum ſe putare non debet. In ſecunda parte dicitur q̄ ocium contemplationis eſt deſiderandum: dignitas autem non eſt petenda: ſed ſi propter neceſſitatem imponitur, eſt ſuſcipienda pro plurimorū vtilitate: ita tamen vt ex toto cōtemplatio nō deſeratur. Secunda ibi: Itaq̄ꝫ a ſtudio.
h ¶ Qui epiſcopatum. Id eſt epiſcopari, id eſt preeſſe vt proſit, nō vt preſit: vt. xl. diſtinc. multi, ſperare er-

n ¶ Pro ingenio. Simile xliij. diſt. ſit rector.
o ¶ Apprime. id eſt valde.
p ¶ Et doctus. Que ſacerdotes vel epiſcopi ſcire debeant, habes. xxxviij. diſt. nulli. ⁊ ca. ſeq. ſufficit tamen mediocris ſcientia: vt extra de elec nobis.
q ¶ Pauidus. Id eſt timens peccare.
r ¶ Fore. Id eſt futurum eſſe.

a ¶ Clemẽs. ¶ Iuua. largus enim erit. lxxxvj. diſtinc. fratrem.
b ¶ Releua. Arg. iudicẽ potius debere ſeruare miſericordiã q̃ rigorẽ: vt. xlv. diſt. licet. ⁊. l. diſt. ponderet. in fi. q2 ſtatim non debet punire: ſed tenetur ſepius remittere: vt. xlv. di. licet. ⁊. xxvj. q. vij. alligant.

Ad hoc facit qđ le. ⁊ no. j. xxij. q. iiij. i. nocẽs. i. fi.

Dicet. ¶ Caſus Diuiditur i duas partes In pⁱma parte dicitur q̄ electio prelati fieri dꝫ in preſentia populi, ne aliq̃ poſtea retractatio fiat: ⁊ vt ſciant oẽs quis ſanctior et melior ad ep̃atum eligit. Et hoc ꝓbatur exemplo Moyſi, q̇ i electione Joſue totã congregauit ſynagogã, ⁊ authoritate Pauli. In ſecũda parte dicitur q̄ congregare ſynagogã ſiue populũ eſt qñ prelatus et electus cõgregat oẽs virtutes animi ſimul et ſenſus ⁊ bonas cogitationes, ſcientiã ⁊ bonos mores: vt ille electus intra ſe cõferens intelligere poſſit quid ſit pontifex: quid vnctior: q̇d indumenta epiſcopi. Scđa pars incipit ibi, Ego tñ.

Luc. x. c.

Ubi ď hoc et lxj. diſt. null⁹. i. gl. ij. in fi. ⁊. xxij. q. iiij. ĩnocẽs. in fi.

Item eiuſdem.

¶ Qui oĩb⁹ preeſt: ſingulos releuare contendat.

Clemẽs ſi tanq̃ oĩbus preeſſe volueris: ſingulos (ꝓut poteris) iuua[a]: et ſingulos releua[b]: q̇ et ſingulorũ onus ac ſolicitudinẽ portas.

Item Hiero. ad Titu. ca. j.

¶ Cõtra Chriſtũ faciũt qui gratia non meritis gradũ eccleſiaſticũ tribuunt.

Qui vos ſpernit, me ſpernit. Ex quo manifeſtuꝫ eſt eos q̇ apl̃i lege cõtempta, eccleſiaſticũ gradũ non meritis voluerint alicui conferre, ſed gr̃a: ꝯtra Chriſtũ facere: q̇ qualis in eccleſia preſbyter cõſtituẽdus ſit, per apl̃m ſuũ in ſequentibus executus eſt.

Item Hierony. in lib. Leui.

¶ Ad ſacerdotiũ nõ eligatur niſi q̇ ceteris et ſanctior et doctior habetur.

Licet ergo dñs de cõſtituẽdo principe precepiſſet[c] et elegiſſet: tñ conuocatur etiã ſynagoga. Requiritur ergo in ordinãdo ſacerdote etiã ppl̃i⁹ pñtia: vt ſciant oẽs et certi ſint q̄ q̇ p̃ſtãtior[e] eſt ex omni populo, q̇ doctior, q̇ ſanctior, q̇ in omĩ ꝟtute eminentior: ille eligit ad ſacerdotiũ, ⁊ hoc atteſtante pplo[f]: ne qua poſtmodum retractatio[g] cuiq̃, ne q̇s ſcrupulus reſideret: hoc eſt autẽ qđ ⁊ apl̃s precipit in ordinatione ſacerdot̃ dicẽs. Oportet autẽ illũ ⁊ teſtimoniũ habere bonũ ab his q̇ foris ſunt. ¶ Ego tñ ⁊ amplius aliq̇d video in eo qđ dicit q2 ꝯuocauit Moyſes omnem ſynagogã: vt hoc ſit colligere oẽs animi vires, ⁊ in vnũ ꝯgregare virtutes: vt cũ ſermo de ſacerdotalib⁹ habetur ſacramentis, vigilẽt oẽs animi virtutes, et intente ſint, vt nihil ſcientie, nihil in eis ſapientie, nihil deſit induſtrie: ſed adſit omnis multitudo ſenſuũ: adſit omnis congregatio ſanctarum cogitationuꝫ: vt quid ſit

j. Ti. iij. b.

cu. da. diuus. Alij dicunt meliorẽ ſemper eſſe preferendũ: vnde ſi pauciores volunt eligere optimũ, maior pars minus bonum: ſi minor pars appellat, tenet eorum appellatio: nam iuſtam cauſam aſſignãt: vt extra de his que fi. a maio. par. ca. cũ in cunctis: ſed ſi illi elegerint, caſſanda eſt eorũ electio ⁊c. cum ſemper optimũ debuerunt eligere: vt. lxiij. diſt. metropolitano. lxj diſt. nec emeritis. lxxv. diſtin. c. vlti. lxxiiij. diſti. ep̃orũ. non obſtat. xvj. q. vlt. monaſterium. vbi dicit ſufficit q̄ non ſit malus: q2 illud intelligũt cũ ali⁹ ibi melior non eſt: i monach̃ etiã obtinet q̄ ſemper melior eſt eligendus. in autenti. de mona. §. vlt. col. j. ego magis adhereo opinioni h. nã cum nõ ſit vitium in eligẽtibus, nec i electo: quare erit electio caſſanda? nã appellatio non debet caſſare, niſi ea que iniuſte facta ſunt. ex̃ de reſtit. ſpo. audita. et extra de ele. cũ nobis. Itez ſi bonus iuſte poteſt eligi, ergo contra illius electionem nõ admittitur appellatio: quia contra ea que perpetuo decreto ſancita vel ſtatuta ſunt, non admittitur appellatio. ff. de appel. reci. vel non. l. penult. et vlti. non enim eſt querendum de meritis perſone, cum maior ſit numer⁹ ex vna parte q̃ ex altera: vt extra de electio. dudum. ſic video in ſimili. nam ſemper de eadem eccleſia debet prelat⁹ eligi: ſi tamen maior pars eligat de eccleſia aliena, licet poſt appellationem preualet electio maioris partis cum altera pars neminem eligit: vt extra de elec. cum inter R. immo ex aliorum opinione ſequeretur q̄ quilibet peccaret benefaciendo, quia bene poſſet meliorem rem facere: et magiſter peccat in legendo, quia poſſet melius facere, ſcilicet orare.

ſm L. cu⁹ fuit totaliſta gl. vſq̃ ibi: ego magis

c ¶ Precepiſſet. Arg. q̄ quãdoq̃ licet iudici excedere fines mãdati: dum tamen al̃s ſentẽtia nihil contineat iniqui: arg. extra de ſen. ⁊ re iudi. cauſam. Nã qui dat ad eligendum, põt poſtulare: vt ex̃ de elec. in cauſis. et de renũ. poſt trãſlationẽ. in prin. Et ꝓcurator datus ad rẽ vẽdicandã, poteſt agere ad exhibendũ. ff. de ꝓcur. ad rẽ mobilẽ. ſufficit em̃ qđ fiat id qđ eſt vicinum mãdato licet ipſum non ſit mandatũ: vt. ff. iudi. ſo. iam tamẽ §. vlti. ff. mandati. l. vlti. Itẽ arg. q̄ licet contradicere reſcripto vel mandato principis quandoq̃. extra de offi. deleg. ex parte. quia licet mandet ſoli ep̃o q̄ det alicui prebendã, tamen non faciet hoc ſine conſenſu canonicorum: vt not. vij. q. j. petiſti.

Principis mãdato ẽ dicere licet.

d ¶ Etiã populi. ẽ. di. lxiij. plebs diotreẽ. ⁊. c. noſſe. et c. vlti. ẽ. j. q. j. ordinationes.

e ¶ Qui preſtantior. Hic comparatiuũ temperat h. ſm eum ſufficit q̄ bonus eligatur. eſt autẽ aliquis bonus eo ipſo q̄ non eſt malus: vt extra de preſump. dudum. ⁊. ff. de leg. ij. cũ pater §. rogo. nec enim maior bonitas vnius alij debet facere preiudicium: vt. iij. q. ix. neceſſe. ⁊. j. q. j. teneamus. ⁊. C. de ſta. ⁊ ima. l. vlti. Si autem aliquis de alia eccleſia eligitur, ipſe debet optimus eſſe: ſicut ſi tutor de eadẽ ciuitate ſumitur, ſatis eſt ſi eſt bon⁹: ſi de alia: tunc erit optimus, ff. de tuto. et

Electio facta ď bono en valeat vbi melior eſt.

f ¶ Populo. Ergo in his que publice facta ſunt, non poteſt contradici. liiij. diſtinctio. nulli. lxxxvij. diſtinct. ſi expoſitus. xvj. diſtinct. quod dicitis. ⁊ cum in principio electionis quis conſenſit: poſtea non auditur contradicens. ſupra diſtinctio. iiij. in iſtis. et. j. e. queſtio. ij. dilectiſſimi.

g ¶ Retractatio. Per hoc videtur q̄ popul⁹ poſſit retractare electionẽ que fit in eius abſentia, cũ excipere non poſſit contra electũ: vt. xxiij. diſ. illud. cũ eis inuitis non ſit dandus ep̃s: vt. lxiij. diſt. ca. vlti. Sed hoc non concedo: vt dixi. lxij. diſt. ca. j.

Electio ni an poſſit pplo ẽ dicere.

pontifex^a,quid vnctio,quid^b indumenta eius, conferens intra ſacrarium cordis ſui poſſit aduertere.

Item ex libro Numerorū.

¶ Populi gubernatio diuina electione preſtetur.

SI ergo tātus ille ac talis moyſes nō ꝑmittit iudicio ſuo de eligēdo populi principe, de ꝯſtituēdo ſucceſſore: quis erit^c qui audeat vel ex plebe, q̄ ſepe clamoribus^d, aut gratia, aut precio fortaſſe excitata moueri ſolet: vł ex ipſis etiaꝫ ſacerdotibus quis erit qui idoneuꝫ^e ad hoc ſe iudicet: niſi ſi cui hoc oranti et petenti a dño reueletur: ſicut ⁊ deus dicit ad Moyſem: Aſſume ad temetipſum Jeſum filium Naue hoīem qui habꝫ ſpiritū dei in ſemetipſo: et impones man⁹ tuas ſuper eū: et ſtatues eū corā Eleazaro ſacerdote: ⁊ precepta ei dato in cōſpectu totius ſynagoge: et precipe de ipſo corā eis: ⁊ dabis claritatē tuā ſuper illum, vt audiāt eum filij iſrael. Audis euidenter ordinationem principis populi tā manifeſte deſcriptā, vt pene expoſitione nō egeat. Nulla hic populi acclamatio^f: nulla conſanguinitatis ratio: nulla propinquitatis habita cōtemplatio eſt: propinquis agroꝝ ⁊ prediorum relinquatur hereditas.

¶ Gubernatio ppłi illi tradatur quem deus elegit: homini ſcilꝫ tali q̄ habet (ſicut ſcriptū audiſtis) ſpiritū dei in ſemetipſo, et precepta dei in conſpectu eius ſunt: et q̇ Moyſi valde not⁹ et familiaris ſit: id eſt in quo ſit claritas eius legis ⁊ ſcientia: vt poſſint eum audire filij iſrael. Itē Gregorius ciuibus Neapolitanis.

¶ Non ex fauore ſed iudicio debet venire electio.

NEc nouū^g nec rep̄hen ſibile^h eſt in eligendo epō ppłi ſe vota in duas partes diuidere: ſed graue eſt qñ in hmōi cā nō ex iudicio ſꝫ ex ſolo fauore venit electio.

Cum aūt gubernatio populi ei tradi iubeť quē de⁹ elegit, dať intelligi ꝙ aliqñ q̇buſdaꝫ tradiť quos deus non elegit.

Unde Hieronymus.

¶ Nō ex arbitrio dei aliquādo datur princeps eccleſie.

AUdacter fortaſſe aliquid dicim⁹, tñ qđ ſcriptū eſt dicim⁹. Nō ſemꝑ princeps ppło, ⁊ iudex eccłe ꝑ dei arbitriū^i datur: ſed ꝓut merita nr̄a depoſcūt. Si mali ſunt actus noſtri, ⁊ oꝑamur maligna in cōſpectu dei: datur nobis princeps ſm corꝫ noſtruꝫ. et hoc tibi de ſcripturis ſctīs ꝓbabo. Audi naq́ꝫ quid dñs dicat. Fecerunt ſibi regem, et non ꝑ me^k: principē, et nō per

a ¶ Pontifex. Uel eius officiū.xxxvj.diſt.ſi q̇s vult.
b ¶ Quid indumenta.xliij.diſt.ſit rector diſcretus.

SI ergo.§ Caſus Probat hierony.in hoc capi.ꝙ nulli licet ſibi eligere ſucceſſorem, argumento a minori: qꝛ nō licuit Moyſi/qui tantus erat: multo minus licebit alijs: niſi de⁹ alicui aliquid reuelaret: ſicut fecit Moyſi: q̄ de ꝑcepto dñi Joſue coram populo ſibi ſucceſſorē elegit. Et hoc in prima parte In ſcđa parte diciť ꝙ gubernatio ppłi tali debet concedi qui ſpiritū dei in ſe habeat/⁊ ꝑcepta dei in cōſpectu ſuo/et qui ſit notus ⁊ familiaris Moyſi.i. deo/⁊ inſtruct⁹ in lege dei. Scđa ibi Gubernatio ppłi.
c ¶ Quis erit. argu.ꝙ non licet minori qđ maiori nō licet.xxxij.qō.v.ſi paulus.
d ¶ Clamorib⁹. Sic ergo electio q̄ fit ad clamorē populi, non valet: vt hic: et ex̄ de electi. oſius.⁊ eſt ſimile. C.de pe.l.decurionuꝫ.ſic.xxij.q.iiij. vnuſquiſq́ꝫ. † qui eñ ad clamorē populi manumittit aliquem, videtur coact⁹ manumittere.C.qui manumit.non poſ.l.ij.⁊ ff.qui ⁊ a quibus. ſi priuatus. Quādoq́ꝫ ad vocē ppłi aliquid fit.xxviij. diſti.de ſyracuſane.l.diſt.vt conſtitueretur. attamē ad clamorem populi remittitur alicui pena.ff.de ſic. l.penulti. De hoc notaui.lxj.diſtinct.miramur.
e ¶ Qui idoneum. Argu.ꝙ nullus poteſt ſe eligere. ꝟ.ea.in ſcripturis.
f ¶ Acclamatio.ꝟ.c.proxi.cōtra. Sed ibi bonū teſtimonium populi auditur/hic vero ſtrepitus negatur. v.qōne.iiij.in loco.

NEc nouum.§ Caſus. Neapolitani nō ſolum diſcordabant in electione archiepiſcopi: ſed etiā eligebant aliquos non conſiderata bonitate, ſed potius amore et conſanguinitate. quare Gregorius ſcribit eis dicens non eſſe nouum nec reprehenſibile vota eligentium ſe in duas partes diuidere: ſed tunc eſt reprehenſibile cū electio nō prouenit ex iudicio, ſed ex fauore.
g ¶ Nec nouum. Simile.ꝟ.lxiij.diſtinc.noſſe. qꝛ quot ſunt homines, tot ſunt ſentētie: quot ſunt ſñie/tot ſunt opiniones.ꝟ.de cōſecra.diſtin.iiij.ſicut in ſacramentis. et.ff.de recep.arbi.ſi vnus.§.principaliter.
h ¶ Nec rep̄henſibile. Si nō eſt reprehenſibile, quare ergo caſſať electio que fit in ſchiſmate? vt extra de elec.quia. †

¶ Cum aūt.§ Caſus. Supra i hoc ca.ſi ergo.dictum eſt ꝙ gubernatio populi traditur illi quem deus elegit, de quo colligitur a ſenſu cōtrario ꝙ aliquando traditur dignitas illis quos non elegit deus: vt.ꝟ.cap.proxi.

AUdacter. † Hec eſt q̄rta pars q̄onis, in qua diciť ꝙ quandoq́ꝫ dat deus malos prelatos propter peccata ppłi: et hoc ꝓbat ꝑ cap. iſtud et ſequens. Joan.de fan.

¶ Caſus. hieronymus hic docet ꝙ prelatus eccłie quandoq́ꝫ dať bonus/quādoq́ꝫ malus ꝓ meritis ſubditorū. Et hoc probat exemplo Saulis, qui nō fuit electus deo iubente: ſed ꝓut mala merita populi exigebant fuit electus deo permittente. Elegerat.permittendo: et elegerat per Samuelē ad inſtantiā ppłi petentis. Fieri iuſſerat, non ſm voluntatem dei ſpontaneam, ſed extortam.
i ¶ Arbitrium. Approbatum: ne ſit contra.ꝟ.xxiij.q.j.quid culpatur. vbi dicitur ꝙ non eſt poteſtas niſi a deo iubente vel ſinente.xxvj.q.v.nec mirū.ſed non approbat/† ſed permittit eos regnare. Simile.vj.qōe.j. ex merito.
k ¶ Et non per me. Comprobantem, ſed tamē iubentem. Et ita eſt argu.ꝙ quandoq́ꝫ aliquid iubemus qđ non approbamus. ⁊ eſt argu.contra ea que per improbitatem obtinentur/ꝙ illa dicuntur fieri inuito dan-

Electio ad clamorem ppłi nō dꝫ fieri

† Ubi d hoc: et xvij.q.iiij.ſūt q̇ opes. in prin. ibi videas.

† Dic ꝙ tunc non eſt rep̄hēſibile cuꝫ vtraq́ꝫ ps mouet bono zelo ar.lxv.di.ca.j.lxx.diſ.ſi duo. Archi.

† Sed oēꝫ ptā tem: qꝛ aliq̄ eſt mala, ſꝫ tñ ꝑmittit de⁹ regnare eā ꝓpť peccata ppłi. vñ Iob. Facit de⁹ regnare hypocritā ꝓpter ꝑuerſitatē ppłi. ſubitelligitur punienda vel vidicāda.ſm h.⁊ L.

te: vt extra de reſcript. ſi quando. et. C. de pe. bo. ſubla. l. j. et. vij. q. j. ſcias. vbi habes ꝙ qui inuitus aliq̄d facit potius dicit̄ pati q̄ facere: vt. ſ. diſt. vj. teſtamentum.

a ¶ Per conſilium. Id eſt approbationem.

cus inferioris ordinis debet precellere laicos in ſermone / ⁊ vite cōuerſatione: q: vbi laici ſunt meliores, nulla poteſt eſſe edificatio.

e ¶ Maiorem. Sic. ſ. xcvj. diſtinc. quis dubitet. ſ. diſtinct. lxj. ſtatuimus, et capit. quid proderit.

Sunt in eccleſia. ¶ Caſus. Auguſtin⁹ dicit ꝙ quidam prelati ſunt i eccleſia: qui ſeruiunt deo, non propter deum: ſed propter temporalia commoda: qui magis dicēdi ſunt mercenarij q̄ prelati. Et ita datur intelligi ꝙ deo tātū permittente tales eliguntur. Sequens. §. p ſe ptz.

b ¶ Propter hec. Argu. pro re tpali nō eſſe ſeruiēdum alicui niſi ſecūdario: vt. lxxv. diſt. c. vlti. ⁊. lxj. diſti. q̄d proderit. ⁊. lxxiiij. diſt. ꝯſuluit. ⁊. lix. diſt. ca. ſi officia.

Illud. ¶ Caſus. Quidaꝫ putabāt ſe eſſe vel effici meliores eo ipſo ꝙ eligebātur ad epiſcopatū: ſed Hieronymus dicit ꝙ propter hoc nō ſunt meliores. Et oſtēdit ꝙ ſi q̄s ſcit ſe eſſe indignū nō debet recipere dignitatem: quia quanto potentior eſt, tāto magis punietur. Et ꝙ indignus dignitatem recipere nō debeat, ꝓbatur exemplo patris qui propter delicta filioꝝ repellitur a dignitate.

c ¶ Meliores. argu. ꝙ nō plus debet pro aliquo preſumi ideo quia habet dignitateꝫ. xl. diſti. nō loca. ⁊ ca. multi. ⁊. ij. q. v. vij. queritur. ⁊ diſtin. ix. ego ſolus. Argumen. contra. xj. queſti. iij. abſit. et lxj. diſtinct. miramur. in fine.

d ¶ Prohibent. Propter negligentiam: † vt. ſ. xviij. diſt. §. neceſſe.

Qualis. ¶ Caſus. Dicitur hic ꝙ non ſolum epiſcopi, preſbyteri, ⁊ diaconi, ſed etiam quilibet cleri-

† Sub. q̄ facit pctm̄ ꝑ p:ium: ar. vij. q. j. §. cū aūt. ꝟ. tali.

conſilium[a] meū. Et hoc dictū videtur de Saule illo, quem vtiq; ipſe dn̄s elegerat, ⁊ regē ſibi fieri iuſſerat: ſꝫ q̄m nō ſm̄ dei volūtatem, ſed ſm̄ peccatoris ppl̄i meritum fuerat electus, negat eum cū ſua voluntate vel cōſilio cōſtitutū. Tale ergo aliq̄d intelligam⁹ etiā in eccleſiis fieri, ꝙ ꝑ meritis aut in verbo et opere potens a deo tribuitur rector eccl̄ie: aut ſi malignū faciat ppl̄s in cōſpectu dn̄i, ⁊ tales perſeuerent: talis eccl̄ie iudex datur ſub quo famē ⁊ ſitim ppl̄s patiatur: nō famem panis, neq; ſitim aque: ſed famē audiendi verbum dei.

Item Auguſtinus.

¶ Nō ſunt filij ſꝫ mercenarij q honorē ab hoib⁹ appetunt.

Sunt in eccl̄ia q̄dā prepoſiti de quibus apl̄us Paulus dicit: Sua querētes non q̄ Ieſu xp̄i. Quid eſt ſua querentes? Non xp̄m gratis diligentes, ſed deum nō propter deū querētes: tpalia cōmoda ſequētes: lucris inhiantes: honorem ab hoibus appetentes. hec quando amantur a prepoſito, et ꝑpter hec[b] ſeruit̄ deo: quiſquis talis eſt, mercenarius eſt: ⁊ iter filios eius ſe non computet.

¶ Non ergo qui preficiūtur, ſemper ceteris meliores intelligunt̄. Unde Hieronymus ad Titum. ca. j.

¶ Ex electiōe nō preficiūtur epiſcopi: ſed comprobantur.

Illud inſerēdū eſt aduerſus eos q̄ de ep̄atu intumeſcunt, ⁊ putant ſe non diſpēſatione xp̄i, ſed imperiū cōſecutos: q: nō ſtatim oībus his meliores[c] ſunt q̄cunq; ep̄i nō fuerint ordinati: et ex eo ꝙ ep̄i electi ſunt, ipſe ſe magis exiſtiment cōprobatos: ſed intelligāt ꝑpterea quoſdā a ſacerdotio remotos, q: eos vitia liberoꝝ impedierint. Si aūt pctā filioꝝ iuſtum ab epiſcopatu prohibent[d]: quanto magis ſe vnuſquiſq; conſiderans ⁊ ſciens q: potentes potenter tormēta patientur: retrahit ſe ab hoc non tam honore q̄ onere: et alioꝝ locum qui magis digni ſunt, non ambit occupare.

Item eiuſdem ad Tit. ca. j.

¶ Pro gradu ſui officij quēq; meliorem eſſe oportet.

Qualis em̄ erit edificatio diſcipuli, ſi intelligat magiſtro ſe eſſe maiorē[e]? Unde nō ſolum ep̄i, preſbyteri, et diacones debēt magnopere ꝓuidere vt cunctū ppl̄m cui preſidēt, cōuerſatione, ſermone ac ſciētia preeant: verū etiā ⁊ inferior gradus, exorciſte, lectores, cuſtodes edium acolyti, et oēs oīno q̄ domui dei deſeruiūt: q: vehementer eccl̄iaꝫ dei deſtruit meliores[f] laicos eſſe q̄ clericos.

Idem ad Titum, ca. j.

¶ Populus iudicabit ep̄m, ſua officia non agentem.

Vereor[g] ne quomō regina Auſtri veniēs a finib⁹ terre audire ſapiētiam Salomonis, iudicatura[h] eſt hoīes tpis ſui: ⁊ viri Niniuite acta penitentia ad predicationem Ione cōdemnabunt[i]

dam diſcipuli in hoc decepti nimis feſtināt ad cathedram: ⁊ dum delectātur in loco glorie fiunt aliis auctores ruine: vt xlviij. diſtin. quoniam cum magiſter faciat cathedram / non cathedra magiſtruꝫ: vt xl. diſtinct. ca. vlt. Magiſtri em̄ moribus ⁊ ſcientia et facundia debent alios precedere: vt. C. de profeſ. et medi. magiſtros. libro. x. et erit talis magiſter, cui⁹ comparatione ſui diſcipuli palee dicātur: vt. xxxv. diſtin. §. criminis.

Cathedra nō facit magiſtrum.

f ¶ Meliores. id eſt clericos eſſe deteriores q̄ laicos. ſufficit enim clerico ſi eſt bonus.

Vereor ne. ¶ Caſus. Dicit hieronym⁹ ſe timere ne plures laicorum iudicēt epiſcopos male ſua officia exercentes per comparationem melioris vite: ſicut regina Auſtri que venit de finibus terre audire ſapientiam Salomonis iudicatura eſt homines ſui temporis in die iudicij / comparatione melioris vite: et Niniuite cōuerſi ad predicationeꝫ Ione / iudicaturi ſūt illos iudeos qui Chriſtum maiorem Iona contempſerunt.

g ¶ Vereor. Id eſt verecundor.

h ¶ Iudicatura. Non poteſtate iudicij: † quia illud femine non habēt. iij. q. vij. §. tria. ff. de regu. iur. l. ij.

† dicas iudicaturā in die iudicij cōparatione melioris vite.

i ¶ Condemnabunt. Melius viuendo.

a ¶ Eos. Scilicet Judeos.
b ¶ Judicēt. ſ. diſt. xxviij. ca. vlt. cōtra. ſ. diſt. xxj. nolite. ꝯtra. vj. q. j. oues cōtra. ſ. ſꝫ nō dicunt ſubditi corrigere ſiue iudicare prelatos poteſtate officij, ſed vite comparatione: vt. j. q. j. nonne.

in electione aliquoꝝ. Et certe ſi cōſiſtāt in pecunia vel obſequio, ſimonia eſt: vt. ſ. j. q. j. ſunt nonnulli. Jn precibus diſtinguit: aut em̄ ſunt carnales, aut ſpirituales. Carnales ꝓ digno nō inducunt ſimoniā: vt. j. q. j. quibuſdā. pro indigno ſic: vt. j. q. j. de ordinationib⁹. Spirituales vero valēt: nec p eas inducit ſimonia: vt. j. qō. j. latorem. Jn obſequio etiā cōſueuit diſtingui, vtrū ſit honeſtū vel nō: et ſi honeſtū, vtrum exprimat vl' deducat in pactū q ſeruiat vt prebēda ſibi conferatur.

Q. Uid autem. ¶ Caſ⁹. Ambroſius cum increparet ppl'm delinquentem, dixit q popul⁹ poterat eū cōuincere vno ſermone, ꝛ ſibi pudorem inferre, cū clericos habeat incorrigibiles, ꝗs emendare nō poſſit, nec eos vult nominare, cuꝫ peccata eorum ſint latentia: ſed vnuſquiſqꝫ cōſulat ſuam cōſciētiam.
c ¶ Cōuincere. ꝛ ruborem incurere ex hoc q laici meliores ſunt clericꝭ. nō enim poſſet ob hoc reprehēdi. xl. vij. diſ. qō ad nos. q2 nō criminis relatione, ſed innocētia reus purgatur. ff. de publ. iudi. is qui.
Re⁹ innocētia purgat
d ¶ Cuꝫ fratres. Ale ſocij dicūtur. x. q. iij. cauēdū.
e ¶ Succenſeaꝫ. id eſt iraſcar.
f ¶ Neminē. contra. ſ. v. qō. v. non vos. ſed hic loquitur quando crimē nō poteſt probari: ibi quādo poteſt: occulta em̄ crimina nō habēt vindictam. vj. q. j. ſi omnia. xxxij. diſt. erubeſcant.
N Ec ſufficere. ¶ Caſ⁹. Quidam prelati putabāt ſufficere ſi adequarent laicis et negligētibus in fide vel in operib⁹: ſed dicit Beda hoc nō ſufficere, niſi precellāt eos ſcientia et doctrina.
g ¶ Credēdi. Quātū ad articulos fidei. laicis tñ ſufficit pictura ꝓ doctrina. de ꝯſe. diſt. iij. perlatum.
¶ Ne ergo. ¶ Caſus. Cōcludit Gratia. ex ſupradictis dicēs: ne plati malos ſibi eligerēt ſucceſſores: ideo ſtatutum eſt vt nemo ſibi eligat ſucceſſorem.
Q Uod autē. ¶ Caſus. Hic ponit ſcða queſtio vbi q̄rit an amicoꝝ patrocinia conualeſcere debeant

eos[a] qui maiorem etiam Jona ſaluatorem ꝯtēpſerunt: ſic plurimi in populis ep̄os iudicent[b], ſubtrahētes ſe ab eccleſiaſtico gradu, ꝛ ea q̄ epiſcopo cōueniunt nō exercentes.

I tem Ambroſius in increpatione ad populum.

¶ Qui clericos ſuos nō corrigit: ppl'm corrigere nō valet.

Q Uid autem ego vos arguo, cū poſſitꝭ me vno ſermone ꝯuincere[c]: cōuincor em̄ ego cum in hac parte clericos vobis magis video negligētes: quō em̄ poſſuꝫ corrigere filios, cū fratres[d] emēdare non poſſim: aut q̄ fiducia ſuccenſeā[e] laicis, cuꝫ a ꝯſortibus pudoris verecundia ꝯticeſcā? Ego autē fratres nō de oib⁹ loquor: ſunt certe quidā deuoti, ſunt ꝛ alij negligētes. Ego neminē[f] nomino: conſcientia ſua vnūquēqꝫ conueniat.

I tem Beda ſup Mattheū.

¶ Epiſcopo ad ſalutem non ſufficit moribus et vita populo adequari.

N Ec ſufficere nobis ad ſalutem arbitremur, ſi turbis negligētiū vel quorūlibet indoctorū fide vel actibus adequemur: quib⁹ ſacris literis vnica eſt credendi[g] pariter et viuendi regula preſcripta.

¶ Ne ergo (vt ſupra dictum eſt) tales ſui officij ſucceſſores aliq̄s ſibi quereret, prohibentur ep̄i alterum pro ſe ſucceſſorem ſibi ſtatuere, ac deſignatis nominib⁹ in locū ſuum alium ſibi ſubrogare.

¶ Queſtio. ij.

Q Uod aūt amicoꝝ patrocinia[h] in aliquorū electiōe cōualeſcere nō debeant auctoritate beati Greg. pape ꝓbat: q̄ in. iij. libro regiſtri ſcribit Antonio ſubdiacono dicens.

¶ Jn electione ep̄i nō munerum datio, nec aliquorum patrocinia conualeſcant.

I Llud quidē pre oībus cure tibi ſit, vt in hac electione nec datio q̄buſcunqꝫ modis interueniat premiorū: nec quarūlibet perſonarū patrocinia[i] conualeſcant. Nam ſi quorundā patrocinio[k] quiſq̄ꝫ fuerit electus: voluntatib⁹ eorū cuꝫ fuerit ordinatus, reuerētia exigēte obedire compellitur[l]: ſicqꝫ fit vt res illius diminuantur eccleſie, et ordo eccleſiaſtic⁹ nō ſeruetur. Talem ergo te admonēte debent ſibi perſonam eligere, que nullius incongrue voluntati deſeruiat: ſed vita et morib⁹ decorata, tanto ordine digna valeat inueniri.

I tē ad clerū Mediolanēſē.

¶ Jn electione antiſtitis cōmuni vtilitati nō ſuo lucro quiſqꝫ proſpiciat.

h ¶ Patrocinia. Patrocinia autē conſiſtunt in pecunia vel obſequio: et tūc fit ſimonia: aut in precibus: et tunc aut ſunt carnales, aut ſpūales: ſi ſpirituales, valēt, nec per eas ſimonia committitur: vt. j. qō. j. latorē. carnales etiā pro digno ſunt recipiende: vt. j. q. j. quibuſdā. in fi. ſed preces carnales ꝓ indigno facte, inducunt ſimoniaꝫ. j. q. j. de ordinationibus. et dic vt. ſ. ca. moyſes.

Simonia an iducat ꝓ amicoꝝ patrocinia.

Ad idem. l. di. clerico. vbi de hoc

I Llud. ¶ Caſus. Precipit Gregorius Antonio ſubdiacono cū quedam epiſcopalis eccleſia vacaret, vt nullā perſonam eligi permittat per pecuniaꝫ, vel per preces carnales amicorum: q2 q̄ taliter ſublimantur, illis compelluntur obedire quorum preces vel pecunia interuenerūt: et ſic per eos res eccleſie dilapidātur. Talis ergo in illa eccleſia eligatur perſona q̄ ſit vita ꝛ moribus decorata, ꝛ tanto ordine digna.
i ¶ Patrocinia. Niſi dign⁹ ſit ille ꝓ quo petit: vt. ſ. j. q. j. null⁹ itaqꝫ. ꝛ ca. pueri. ꝛ ca. quibuſdā. in fi.
k ¶ Patrocinio. Sed nonne ſuffragiū patris prodeſt filio. ff. quod cuiuſqꝫ vniuerſi. l. illud. Sed illud quantum ad numerum eligentium.
l ¶ Cōpellit. Quia ad antidota tenetur: vt. ff. de peti. heredi. ſed ꝛ ſi. §. cōſuluit. ꝛ. lxxxiij. diſt. nihil. ꝛ extra